

Críteris de qualitat per al disseny i desenvolupament i implementació d'un MOOC

Aquesta llista d'indicadors de qualitat està pensada per ser aplicada durant tot el procés de disseny d'un MOOC des de la perspectiva de dissenyador instruccional. L'objectiu fonamental d'aquests indicadors és el d'ajudar al dissenyador a garantir un nivell de qualitat adequat en el procés de preparació del curs. Serà de molta utilitat tenir en compte tots aquests aspectes per assegurar un posterior desenvolupament adequat de tot el procés. La recomanació és que es considerin aquests indicadors en cadascun dels moments per als que han estat definits (abans de començar, durant el disseny, mentre es desenvolupa i en finalitzar el curs).

Check-list

Indicadors	✓
Abans del disseny del curs	
Anàlisi de l'audiència	
1. Està ben definit el perfil dels estudiants potencials	
2. S'han identificat les necessitats educatives de l'audiència "potencial"	☐ Si ☐ No
Estratègia de captació	
3. S'ha establert una estratègia per identificar els coneixements i/o les habilitats prèvies	☐ Si ☐ No
4. El contingut és prou genèric com per assegurar un accés massiu al curs	☐ Si ☐ No
Al dissenyar el curs	

Presentació del curs i introducció:	
5. Les instruccions d'inici de curs són clares i fàcils de trobar	☐ Sí ☐ No
6. El propòsit del curs queda ben explicat	☐ Sí ☐ No
7. Els prerequisits de coneixement i les competències prèvies requerides estan especificats amb claredat	☐ Sí ☐ No
8. L'estructura del curs queda ben explicada	☐ Sí ☐ No
9. Hi ha un esquema clar de la planificació del curs indicant les fites a aconseguir per l'estudiantat i les dates clau a tenir en compte.	☐ Sí ☐ No
10. La informació sobre els criteris d'avaluació és clara i fàcil de trobar	☐ Sí ☐ No
11. Els objectius de totes les comunicacions en línia (fòrums, xats, videoconferències, etc.) estan clarament explicats	☐ Sí ☐ No
12. Les eines de comunicació (fòrums, wiki, blogs, etc.) són fàcils de trobar	☐ Sí ☐ No
13. Els temps de resposta dels formadors estan clarament especificats (si es contempla)	☐ Sí ☐ No
14. S'inclou una presentació de tots els formadors que participen en el curs	☐ Sí ☐ No
15. Hi ha un espai dissenyat per a que l'estudiantat es pugui presentar al grup	☐ Sí ☐ No
16. Hi ha un enllaç a tots els aspectes legals que l'estudiantat he de tenir en consideració respecte a la institució que ofereix el curs.	☐ Sí ☐ No

Objectius del curs i resultats d'aprenentatge:	
17. Els objectius d'aprenentatge del curs són mesurables	☐ Si ☐ No
18. Els resultats d'aprenentatge del curs es descriuen, des de la perspectiva de l'estudiantat, en termes del que l'alumne ha de ser capaç de fer en finalitzar-lo	☐ Si ☐ No
19. Els resultats d'aprenentatge de cada mòdul són coherents amb la totalitat del curs i tenen el nivell adequat	☐ Si ☐ No
20. Les instruccions del que s'espera que aprengui l'estudiantat estan clarament especificades	☐ Si ☐ No
21. Els resultats d'aprenentatge estan distribuïts de manera coherent entre els diferents mòduls	☐ Si ☐ No
22. Els objectius d'aprenentatge tenen el nivell adequat respecte al nivell general del curs	☐ Si ☐ No
Avaluació:	
23. Les activitats d'aprenentatge i l'avaluació són coherents amb els resultats d'aprenentatge esperats	☐ Si ☐ No
24. El pes específic de les activitats a l'avaluació s'indica clarament	☐ Si ☐ No
25. Es proporcionen les rúbriques per a l'avaluació de les activitats i de la participació de l'estudiantat	☐ Si ☐ No
26. El procés d'avaluació dels aprenentatges es du a terme de forma continuada durant tot el curs (de manera formativa i sumativa)	☐ Si ☐ No

27. Les estratègies d'avaluació i les eines seleccionades són les adequades per a mesurar els resultats d'aprenentatge de l'estudiantat	☐ Si ☐ No
28. Existeixen activitats d'autoavaluació amb retroalimentació integrades en el curs	☐ Si ☐ No
29. L'estudiantat té diferents oportunitats per mesurar el seu propi progrés en el procés d'aprenentatge	☐ Si ☐ No
Materials del curs:	
30. Estan clarament relacionats amb les activitats d'aprenentatge i vinculats als resultats d'aprenentatge.	☐ Si ☐ No
31. Es presenten de manera estructura, tenen un disseny coherent i lògic i són adequats per a ser usats en un entorn tecnològic	☐ Si ☐ No
32. Són actuals i fàcils de comprendre	☐ Si ☐ No
33. Hi ha distinció clara i explicitada entre els materials del curs necessaris i opcionals	☐ Si ☐ No
34. Tots els materials i recursos utilitzats en el curs tenen degudament referenciada la font si no són de creació pròpia	☐ Si ☐ No
35. El disseny del curs i els materials seleccionats faciliten la llegibilitat i redueixen, al mínim, les distraccions	☐ Si ☐ No
36. El curs conté alternatives equivalents pel contingut visual i auditiu per tal d'assegurar l'accessibilitat (especialment pensant en l'estudiantat amb especials necessitats)	☐ Si ☐ No
37. La institució disposa de totes les llicències i permisos necessaris per a l'ús correcte i legal de tots els materials i recursos	☐ Si ☐ No

El procés de comunicació:	
38. Les activitats d'aprenentatge tenen en compte els diferents tipus d'interacció (instructor-alumne, el contingut-estudiant, estudiant-estudiant)	☐ Si ☐ No
39. Es fomenta la participació activa de l'estudiantat en les activitats d'aprenentatge durant tot el curs	☐ Si ☐ No
40. Els requisits per a la interacció dels estudiants i la progressió a través del curs estan clarament articulats	☐ Si ☐ No
41. Es planifica i es facilita tant el procés de comunicació síncrona com el de comunicació asíncrona	☐ Si ☐ No
42. Hi ha eines suficients per a garantir una comunicació fluida entre els diferents participants del curs	☐ Si ☐ No
43. Hi ha una estratègia definida per a la retroalimentació permanent de l'estudiantat	☐ Si ☐ No
Ús de la Tecnologia:	
44. Es posen a disposició de l'estudiantat eines TIC de suport al procés d'aprenentatge	☐ Si ☐ No
45. Les eines TIC que es posen a disposició de l'estudiantat són actuals	☐ Si ☐ No
46. Es donen instruccions fàcils d'entendre sobre com accedir als recursos tecnològics	☐ Si ☐ No
47. Les eines utilitzades en el curs estan disponibles per a l'estudiantat i hi ha instruccions sobre com accedir a eines addicionals si és necessari	☐ Si ☐ No
48. S'inclouen activitats sincròniques i es disposa de mecanismes per a realitzar enregistraments	☐ Si ☐ No
49. La navegació del curs està ben dissenyada i assegura: lògica, coherència i eficiència	☐ Si ☐ No

50. El curs utilitza eines tecnologies accessibles i obertes	☐ Si ☐ No
Suport a l'aprenentatge:	
51. Les instruccions del curs especifiquen com l'estudiantat pot accedir al suport tècnic si ho necessita	☐ Si ☐ No
52. Les instruccions expliciten com es pot accedir als serveis de suport acadèmic de la institució (per exemple, serveis de biblioteca, tutoria entre iguals, ...).	☐ Si ☐ No
53. El curs proporciona directrius o enllaços a recursos sobre com tenir èxit com a estudiant en entorns en línia i en cursos MOOC	☐ Si ☐ No
En finalitzar el curs	
Certificació	
54. Es contempla el certificat d'autenticació i finalització del curs.	☐ Si ☐ No
55. Es contempla i estan dissenyats els badges en finalitzar el curs, subtema o tema.	☐ Si ☐ No
Avaluació del curs	
56. S'avalua la satisfacció dels aprenents respecte al curs (objectius, seguiment, avaluació, ...)	☐ Si ☐ No

Referències.

ICE-UPC (2014) Guia per al disseny instruccional de MOOC. Barcelona: ICE- UPC.
<http://www.upc.edu/ice/ca/innovacio-docent/moocs/guia-disseny-instruccional-mooc/view>

Sharif, A. (2014) Quality of online courses. TDX: <http://www.tdx.cat/handle/10803/277385>

Gea, M. (Coord.) (2015) MOOC y criterios de calidad. CRUE TIC. Informe.
http://www.crue.org/TIC/Documents/InformeMOOC_CRUETIC_ver1%200.pdf

MOOCathon (2013) MOOC Quality Project. EFQUEL Innovation Forum.
<http://mooc.efquel.org/moocathon-in-barcelona/#commentslist>